

А.В. Колодій, канд. екон. наук, доц. (ЛНАУ, Львів)

Я. Ю. Євтушик, студ. (ЛНАУ, Львів)

ОСОБЛИВОСТІ АНТИКРИЗОВОГО ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Сучасний етап розвитку економіки України характеризується не лише наявністю в ній проявів кризових явищ, але й стійким їх поглибленням, що негативно впливає на ефективність діяльності суб'єктів господарювання. Подолання наслідків економічної кризи та її наслідків на будь-якому підприємстві і в будь-якій державі є, на сьогоднішній день, дуже актуальним економічним завданням.

Проблеми антикризового фінансового управління підприємством розглядалися в роботах таких видатних науковців, як Бланк І.О., Аносов В.М., Лігоненко Л.О., Терещенко О.О., Холод З.М., Ареф'єва О.В., Прохорова В.В., Нікітіна Н.В., Салига С.Я. та ін. [4]. Однак, незважаючи на велику кількість доробок у даній сфері, потребують подальшого розкриття та більш детального дослідження змістовні та теоретичні аспекти категорії «антикризове фінансове управління підприємством».

Антикризове фінансове управління підприємством є складовою частиною антикризового управління підприємством, також його слід розглядати як складову фінансового менеджменту, зокрема:

- по-перше, це комплекс профілактичних заходів, спрямованих на попередження фінансової кризи: системний аналіз сильних і слабких сторін підприємства, оцінювання ймовірності банкрутства, управління ризиками (виявлення, оцінювання та нейтралізація), упровадження системи попереджувальних заходів ;

- по-друге, це система управління фінансами, спрямована на виведення підприємства з кризи, у тому числі проведенням санації чи реструктуризації суб'єкта господарювання [3].

Більшість сучасних українських підприємств перебувають у кризовому стані, який вимагає вжиття антикризових заходів, конкретних скоординованих дій. Недосконала законодавча база, непропорційна система оподаткування, нерозвинена виробнича інфраструктура, а також неефективне фінансове планування та управління активами, високий ступінь зношення виробничих засобів підприємств, викликало потребу в антикризовому фінансовому управлінні, хоча вже на сьогоднішній день спостерігається

покращення результатів діяльності підприємства.

Так, за даними Державної служби статистики України, фінансовий результат прибуткових підприємств України зріс на 9,2% - до 181,173 млрд грн, в той час як результат збиткових підприємств знизився на 68,6%, до мінус 124,223 млрд грн. Великі та середні підприємства України, за попередніми даними, за перше півріччя 2016 року отримали 62,950 млрд грн прибутку до оподаткування, тоді як за аналогічний період минулого року результат був збитковим - мінус 224,451 млрд грн [1].

Зокрема, кількість збиткових підприємств в Україні проти загальної їх кількості за підсумками півріччя знизилася на 7,7 в.п. – до 34,6% (дані наводяться без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та Севастополя, а також частини зони проведення антитерористичної операції) [1].

У розрізі секторів безумовно прибутковими були лише підприємства агропромислового комплексу (загальний фінансовий результат – 62,346 млрд гривень; лише 9% аграрних підприємств отримали збиток), а також підприємства освітнього профілю (загальний фінансовий результат – 80,5 млн грн., близько 20% представників сектору були збитковими).

Таким чином, антикризове фінансове управління підприємством є комплексною та багатоаспектною економічною категорією. Дослідження сутності та змісту його структурних елементів формує теоретичне підґрунтя антикризового фінансового управління підприємством, практична реалізація якого повинна забезпечити стійке та гармонійне зростання національної економіки на основі оздоровлення діяльності суб'єктів господарювання як базової її ланки.

Інформаційні джерела

4. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс] / Офіційний сайт. - Режим доступу : <http://ukrstat.gov.ua>.

5. Копа М.В. Узагальнення підходів до визначення сутності антикризового управління / М.В. Копа // Управління ризиком. – 2010. – № 21. – С. 164-166.

6. Телін С.В. Антикризове управління як превентивний захід попередження банкрутства / С.В. Телін // Економіка пром-сті. – 2010. – № 2. – С. 72-76.

7. Терещенко О. О. Антикризове фінансове управління на підприємстві : навч. посіб. / О. О. Терещенко. – К. : КНЕУ, 2004. – 560 с.